Мотиви

към проект на Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите

С последните изменения на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ, ДВ. бр.43 от 27 Май 2025 г.) разпоредбите на закона бяха приведени в съответствие с Регламент (ЕС) № 651/2014. Създадоха се и възможности за облекчаване на процедурите и условията за сертифициране и подкрепа на инвеститорите и техните инвестиционни проекти.

С настоящите изменения и допълнения в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите (ППЗНИ) се цели постигане на съответствие между подзаконовия нормативен акт и ЗНИ.

Разпоредбите за насърчаване на инвестициите, когато предоставяните насърчителни мерки са държавни помощи, следва да изпълняват изискванията на *Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (Общ регламент за групово освобождаване – ОРГО)*, с който се определят условията, при които държавите членки на Европейския съюз могат да предоставят публична помощ за широк спектър от проекти и дейности, без да е необходимо да искат предварително разрешение от Европейската комисия. С *Регламент (ЕС) 2023/1315 на Комисията от 23 юни 2023 година* бяха направени редица промени по действащия Регламент (ЕС) № 651/2014. С настоящите промени в ППЗНИ, отразяващи измененията в ОРГО, се създават условия за прилагане на валидни схеми за регионална инвестиционна помощ и за помощ за обучение, по които да се прилагат финансовите насърчителни мерки.

В допълнение, с цел оптимизиране прилагането на нормативната уредба за насърчаване на инвестициите е направен задълбочен анализ на резултатите от прилагането за последните пет години по отношение инвеститорския интерес, вида и характера на сертифицираните проекти, нивото на добавената стойност на насърчаваните икономическите дейности, заявените и приложени насърчителни мерки. Формулираните на база анализа изменения и допълнения целят актуализиране на изискванията към инвестиционните проекти във връзка с отчетените промени в развитието на бизнеса, увеличаване на ефективността на мерките за насърчаване на инвестициите и яснота и предвидимост за прилаганите мерки.

Мотивите за изменение на ППЗНИ могат да бъдат обобщени в следните направления:

I. Постигане на съответствие с изискванията на европейското законодателство

ЗНИ и ППЗНИ формират правно основание за прилагане на две схеми за държавна помощ в режим на групово освобождаване, а именно регионална инвестиционна помощ по чл. 14 и държавна помощ за обучение по чл. 31 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

В тази връзка, за да има действаща и валидна схема за помощ, следва националното ни законодателство, именно ЗНИ и ППЗНИ, да бъде изменено и допълнено относно регионалната инвестиционна помощ и помощта за обучение.

След последните промени в ЗНИ от 27.05.2025 г. с привеждането на ППЗНИ в съответствие с измененията на приложимото европейско законодателство се изпълнява изискването на чл. 58, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 651/2014 за адаптиране на националното законодателство във връзка с направени промени в Общия регламент за групово освобождаване. По този начин се създават предпоставки схемите да отговарят на актуалното европейско законодателство за групово освобождаване - Регламент (ЕС) № 651/2014 и се осигурява възможност за предоставяне на насърчителни мерки на инвеститорите по реда на ЗНИ и ППЗНИ.

II. Постигане на съответствие между ЗНИ и ППЗНИ

С последните изменения на ЗНИ е направено разграничаване на инвестиционните проекти, за които са приложими всички изисквания на Регламент (ЕС) № 651/2014 в областта на регионалната помощ и помощ за обучение от тези, за които прилагането на мерки е в режим „непомощ“. В тази връзка и ППЗНИ следва да бъде приведен в съответствие. По този начин няма да се поставят пред инвеститорите по-високи изисквания за сертифициране, в случаите в които инвестиционните проекти не предвиждат ползване на държавна помощ.

С направените промени в ППЗНИ ще се осигури по-добро функциониране на процесите по сертифициране, изпълнение и контрол на инвестиционните проекти, осъществявани по реда на ЗНИ и ППЗНИ. Ще се улесни планирането и реализирането на инвестиционните проекти. Това ще благоприятства увеличаването на инвеститорския интерес в различни региони и сектори, чрез което ще се стимулира икономическият

растеж, ще се увеличи заетостта в страната и модернизацията в производството чрез внедряването на съвременни машини и оборудване.

III. Прецизиране и актуализиране на текстове от ППЗНИ, в резултат на практиката по прилагане на правилника

Наред с предвижданите изменения в ППЗНИ, произтичащи от промяната в Регламент (ЕС) № 651/2014 и в ЗНИ, при практическото прилагане на ППЗНИ е установена потребност от прецизиране на текстове на правилника. При прегледа и анализа на проектите в процес на сертифициране и на тези, получили сертификат за клас инвестиция, е констатирана необходимост от актуализация на обхвата на насърчаваните икономически дейности и оптимизиране на праговете и основанията за сертифициране. Необходимостта от актуализирането на ППЗНИ е продиктувана от съвременните икономически условия и предизвикателства пред инвеститорите, както и внедряването на нови високотехнологични производства/услуги. Промените произтичат и от отчетения принос от осъществяване на проектите за развитието на икономиката и нивото на добавената стойност на подкрепените дейности.

С предприетите изменения се увеличава потенциалът за стимулиране на икономическото развитие и подобряване на бизнес средата. Създава се възможност за привличане на нови капитали и ускорено развитие на икономиката. Подобрява се инвестиционния климат в страната и се залагат актуални и осъвременени изисквания към изпълнението на инвестиционните проекти. Очакваните ефекти са за намаляване на административната тежест и стимулиране развитието на стопанските субекти на национално и регионално ниво.